

<p>державних підприємств та установ, представників приватного бізнесу та громадських організацій; б. низький рівень підготовки управлінських кадрів.</p>	<p>несвоєчасна реакція на зміни у зовнішньому середовищі.</p>
---	---

Отже, з проведеного аналізу випливає, що туризм у Виноградівському районі має всі можливості стати важливим джерелом надходження коштів у регіон, розширення сфери зайнятості місцевого населення, покращення рівня обслуговування та удосконалення інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Александрова А.Ю. Международный туризм / А.Ю. Александрова. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 470 с.
2. Соловйова О. Ефективність державного управління. 2010, с. 106-111.
3. Н. В. Бошота: Туризм як пріоритетний напрям розвитку економіки регіону [Електронний ресурс]. Режим доступу: ([http://ird.gov.ua/sep/sep20143\(107\)/sep20143\(107\)_528_PappVV,BoshotaNV.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20143(107)/sep20143(107)_528_PappVV,BoshotaNV.pdf))
4. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги-XXI, 2003. – 300 с.

УДК 338.48:005.8(477+4)

Машіка Г.В.

к.г.н., доцент кафедри туризму і рекреації
mashika.g.v@i.ua

Попович М.М.

студент спеціальності «Туризм»
mirchik.porovich@mail.ru

Мукачівський державний університет
м. Мукачєво

ПРОЕКТ ЯК ОДИН ІЗ ВАЖЛИВИХ НАПРЯМКІВ СПІВПРАЦІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ГРАНИЧНИМИ ОБЛАСТЯМИ ЄС В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

Транскордонне співробітництво означає будь-які спільні дії, спрямовані на поглиблення добросусідських відносин між територіальними громадами або органами влади, які перебувають під юрисдикцією двох і більше національних договірних сторін. Ця співпраця здійснюється в межах компетенції

територіальних громад або органів влади, які визначаються національним законодавством, шляхом укладання відповідних угод або домовленостей, які спрямовані на вирішення спільних проблем.

Розташування Закарпатської області на кордонах з чотирма центральноєвропейськими країнами – Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією – визначає важливість для регіону розвитку транскордонного співробітництва з прилеглими територіями суміжних країн, а для України – використання потенціалу краю як природного сполучення між Східною та Центральною Європою. Як показує практика міжнародних відносин, міжнародний туризм на всіх етапах свого розвитку є фактором, що сприяє покращенню взаєморозуміння між державами і народами, важливим засобом укріплення миру і дружби, активним стимулятором розвитку зовнішньоекономічних, торгових і культурних відносин.

За роки еволюції масового міжнародного туризму були розроблені й широко застосовуються різноманітні й ефективні форми співпраці в цій сфері. Основними цілями такої співпраці є: 1) використання туристських зв'язків для укріплення взаєморозуміння й довіри між країнами; 2) використання туризму для розвитку взаємовигідних економічних і торгових відносин; 3) розширення зв'язків і контактів по лінії науково-технічних і культурних організацій, окремих особистостей; 4) створення на взаємних засадах більш сприятливих умов для туристського обміну між зацікавленими країнами [3, с. 19].

Туризм - це одна із бюджетоутворюючих галузей Закарпаття. Для полегшення виконання бюджетних програм Закарпатська обласна рада виграла європейський грант на загальну суму понад 890 тисяч євро на проект «Підтримка економіки Закарпатської області через розвиток і промоцію її туристичного потенціалу». Даний проект є основним рушієм розвитку туризму в Закарпатській області та працює за трьома основними напрямками: розвиток регіональної туристичної інфраструктури, покращення промоції туризму регіону як всередині країни, так і за кордоном, розробка та впровадження регіональної політики у сфері туризму. Дії даного проекту полягають в:

проведенні фінансово-економічного аналізу туристичної інфраструктури області, підготовці посібника з економічного аналізу розвитку туристичної галузі Закарпаття, розробці рекомендацій до Програми розвитку туризму Закарпаття 2016-2022.

Заслуговує на увагу також рішення учасників круглого столу, який відбувся 22.03.2013 р. за участі представників місцевих органів влади, громадських організацій, туристичних асоціацій, бізнес-структур та окремих експертів з питань розвитку туризму як із Закарпатської області, так і з Саболч-Сатмар-Березької області Угорщини на тему «Актуальні проблеми та перспективи розвитку транскордонного туризму на українсько-угорському кордоні», в ході якого обговорювалися актуальні проблеми і перспективи розвитку транскордонного туризму на українсько-угорському кордоні. Учасники круглого столу, розуміючи важливість транскордонного туризму для забезпечення сталого розвитку прикордонних регіонів, беручи до уваги законодавчо закріплений курс України на євроінтеграцію, відзначаючи необхідність широкого залучення європейського досвіду в управлінні туризмом та поступового впровадження спільних стандартів якості у сфері туризму, маючи на меті сприяння гармонійному розвитку транскордонного туризму, покращенню рівня обслуговування туристів та просуванню транскордонного регіону як цілісної туристичної одиниці, вирішили: 1) ініціювати створення спільної українсько-угорської транскордонної туристичної комісії за участю представників органів регіональної влади, місцевих самоврядувань, місцевих туристичних асоціацій, неурядових організацій, малого і середнього бізнесу в сфері туризму для спільного розгляду і вирішення нагальних проблем розвитку транскордонного туризму на українсько-угорському кордоні; 2) пропонувати включити до порядку денного роботи спільної українсько-угорської транскордонної туристичної комісії питання покращення роботи прикордонної та митної служб щодо пропуску організованих груп туристів [4].

Нові виробники, які приходять з інших видів економічної діяльності та розширюють набір послуг, прискорюють свій розвиток, стимулюючи пошук

сучасних інноваційних технологій, проведення науково-дослідних робіт та забезпечують необхідні кошти для впровадження нових стратегій; взаємозв'язки кластера з зовнішнім середовищем постійно розширюються та набувають вагомості, підвищують конкурентоспроможність послуг та створюють нові можливості [2, с.78].

Як стверджує науковець Доценко А.І., центрами активізації транскордонного співробітництва потрібно вважати ті населені пункти, в яких спостерігається підвищена концентрація транскордонних контактів. Для досягнення позитивних результатів співпраця не повинна мати адміністративно-територіальні межі, а повинна базуватися на добровільній кооперації з метою підвищення рівня економічного розвитку певної території, створюючи так звані статистичні й програмові регіони для формування транскордонних туристичних регіонів [1, с. 195].

Перспективним напрямом є також формування транскордонних туристичних агломерацій місцевого значення, які спроможні підвищити соціально-економічний розвиток ТТК. Такі прикордонні туристичні агломерації пов'язані між собою спільним статусом перетину державного кордону, місцевим прикордонним рухом, їхній туристичний потенціал взаємно доповнюється, тож згодом можна буде сформувати специфічну інфраструктуру обслуговування туристів у прикордонній смузі, одночасно створюючи робочі місця для місцевого населення [5, с. 98].

Найбільш дієвою формою транскордонного співробітництва на сьогодні є єврорегіони, проте залишається багато невирішених проблем і питань через відсутність чіткого розуміння ролі і відповідного забезпечення умов їх функціонування, що спонукає створювати та запроваджувати нові форми транскордонного співробітництва, діяльність яких би приносила очікувані результати. Відповідно розширюються бачення і можливості єврорегіональної співпраці як взаємодії в рамках інституціоналізованих структур транскордонного співробітництва.

2.Свентицька Н.В. Міжкультурна комунікація як інтегративний компонент туристичної освіти /Н.В. Свентицька//Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. - 2012. - №4(239). - Ч.ІІ. - С.35-40.

3. Тарнопольський О.Б., Корнева З.Б. Аспектний підхід до навчання англійської мови для спеціальних цілей у немовних ВНЗ. / О. Б. Тарнопольський, З. М. Корнева // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки . — 2011 . — Вип.18 . — С. 231-239.

УДК 338.486.2:330.322

Папп В.В.

Бошота Н.В.

*Мукачівський державний університет
м. Мукачево*

PappVV@mail.msu.edu.ua

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Сьогодні залучення інвестицій в реальний сектор економіки, до якого відноситься туризм і його обслуговуюча інфраструктура, - питання виживання. Інвестиції необхідні в першу чергу для забезпечення розширеного відтворення, виробництва нових послуг з покращеними кількісно-якісними показниками, що додасть їм високу привабливість і конкурентоспроможність. Один з найбільш важливих і відповідальних етапів даного процесу - це вибір підприємства, в яке будуть вкладені інвестиційні ресурси. На вибір самого об'єкта інвестування в основному впливає така категорія, як інвестиційна привабливість підприємства [1].

Аналіз інвестиційної привабливості підприємств, як частина економічного аналізу, є елементом системи управління туристичним підприємством. Його функції в системі управління реалізуються через прийняття обґрунтованих рішень про доцільність вкладень інвестиційних коштів в той чи інший об'єкт через формування позитивного інвестиційного